

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Januarius' 28-dikán 1820.

Északi Amerika.

Washingtonban a' Congressus' ülési Dec. 7-dikén ismét a' Capitolium' szalájában nyitattak ki, mellyet az Anglusok az utolsó hadakozás' vége felé elrontattak vala, de a' melly azóta nagy költséggel ismét helyre állított. Ilyenkor mindenkor elejébe szokta terjesztetni az Elölülő a' Congressusnak azon történeteket, mellyek az előbbeni gyűlésnek eloszlásától fogva az egygyesült Státusoknak ügyesbajos dolgaikra nézve eléfordultak. (Maga nem szokott megjelenni). Most ily Előadást terjesztett elejébe: —

„Senátus és Képviselőházak belüli Hazafitársaim!

„Mint hogy a' Capitolium ismét helyreállított, annyira, hogy a' Congressus a' maga' üléseit ebben tarthatja: tehát én tiszta szívből származó örömmel szerencséttem a' ti ebbe való újabb megjelenéseiteket. Midőn a' ti utóbbi üléseitektől fogva eléfordult fontosabb történeteket előtetek lerajzolom, sajnálom, hogy jelentenem kell: Hogy főbb városaink a' ragadó nyavalya, napnyugotrafekvő tartományaink rendkívül való szárazság, 's Bankóházaink oly fontos rendetlenségek miatt szenvedni kénytelenítették, mellyek még közönséges hitelünknek is ártalmasok voltak. Azonban oly szerencsés vagyok, hogy bizonyossá tehetlek már most: Hogy az egészség' állapotja ezen

városainkban tökéletesen helyreállott; hogy mezeink termései, ha bár nem oly bőségesek is, mint közönségesen szoktak lenni, mindazonáltal nem csak a' magunk' számára, hanem arra is elegendők, hogy idegen országoknak is juttathassunk; 's hogy végezetre Bankóinkban éreztetett fogyatkozásaink is, részint az azon eszközökkel való élés által, mellyeket a' fogyatkozások' okai kivántak, részint hazafitársainknak jó indulatjok 's virtusaik által, elhárítottak. —

„Minekutánna én a' Congressust tavaly Febr. 27-dikén affelől tudósítottam volna, hogy ezen városban, az Egygyesült Státusok és Spanyol Ország között bizonyos plántatartományokra és új határookra nézve barátságos Alkú készülvén, mi ezt kütelességünk szerént ratifikáltuk: egész bizodalommal kelle lennem, hogy ezt Spanyol Ország is éppen ily hamar, 's a' két Státusok között fennforgó vetekedéseknek elháríthatásokra nézve éppen ily nagy kivánsággal ratifikálni fogná. Nekem úgy látszott, hogy ezen Alkú, mind két résznek kivánságait kielégítené. A' mi polgárjaink 20 esztendőktől fogva sok kárt vallottak a' Spanyol prédáló hajók miatt, 's az ő kárvalasaik nekik vissza nem fordítottak. Spanyol Ország ezen kárvallásokat a' véle köttetett Alkú által megesmerte: de visszatérítetéseket mind addig elhalasztotta, míg mi affelől ezen utóbbi Alkuban nem gondoskodtunk. Vetekedéseink, mellyek ily sok (husz) esztendő alatt

eléfordultak, ezen Alkú által elcsendesítették. Ezen Alkut egy jó módon meghatalmazott, 's nállunk a' maga Országlószékének képét viselt Minister kötötte, a' ki fölől tudva van az, hogy az elejébe adatott utasításokat betű szerént betöltötte. Ekképpen elzállogositva vala nállunk Spanyol Ország' hitele, tehát kétségbe sem hozhatjuk azt, hogy az Alkut ratifikálni fogja. Szemmel látható dolog vala, hogy az Egygyesült Státusok ezen Alkura csak megengesztelődési és kedvezési indulatból mutattak hajlandóságot. Mi azt se kívántuk, hogy a' mi szenvedett megbántatásainkért 's kárvallásainkért kívántató elégtétel a' Spanyol Kincses kamarának terhére legyen. Spanyol Ország nekünk ezen Alkuban egy vidéket engedett által; ezért mi is, egy más és nagy becsű vidéket ígértünk néki oda, olyant, a' melyhez elég gyökeres jusaink voltak, 's a' melly Spanyol Országnak becsesebb lehetett. Mi azt, a' mit ő nekünk által engedett, úgy fogadtuk-el, mint kárvallásainknak igen igazságos megfordittatását. Lehettek Spanyol Országnak egyéb indító okai is, mellyeknek megfontolása őtet arra indilhatta, hogy ezen vidéknek kölcsönös altatengedését tollünk feltételül kívánja. A' melly vidéket nekünk ő által engedett, minden felől a' mi Státusainknak földjeik által vétetett körül, csak a' tenger felől nem. Ezen vidéken Spanyol Ország minden méltóságát elvesztette; 's minthogy ugyan ez már a' Vad-lakosokkal egygyetértett Szerencsevadászoknak is zsákmányokká lett vala, erre nézve nekünk ezen, vigyázó szemeket tartani kötelességünkben állott. Spanyol Ország akkor, mikor ezen vidéket (a' Floridákat) nekünk adta, valósággal olyant adott, a' minek ő előtte már nagyon kevés becsé lehetett: ellenben tollünk nagy becsű dolgokat kívánt, 's a' mi Státusainkkal való régi vetekedé-

seinek is határt vetett; egy, be nem töltött Kötésnek ereje szerént magára való köteleseégektől 's egyszersmind azon terhes felelettől is megszabadította magát, melynek azon tartományokban, mellyekben ő már a' maga méltóságát meg nem mutathatta, elszenvedhetetlen következései valának. Ezen okoknak megfontolása nem engedhette, hogy legkisebbet is kételkedhessünk ezen Alkunak az ő Catholicus Felsége által legkisebb halogatás nélkül lejendő ratifikáltatásán. De sajnálom, hogyföntelen vagyok tudtokra adni, hogy ezen Alkú sem a' meghatározott idő alatt, sem azolta, nem ratifikáltatott.

„Minthogy fontos dolog, hogy ezen váratlan történetnek minden környülműlései tisztán eléadattassanak, kötelességemnek esmerem néktek minden idetartozókat egygyenként előtekbe terjeszteni. Oly célzással, hogy minden szóbeli vetekedéseket elkerüljünk, 's azonban magunkat a' Floridáknak megtarthatása eránt is bizonyosokká tehessük, oly utasítást adtunk azon Követünk' elejébe, a' kit Spanyol Országba küldöttünk vala, hogy a' Ratifikátziót ott helyben által vehesse, 's a' miénket általadhassa. Látván ő, hogy a' Spanyol Országlószék a' Ratifikátziónak kiadását halogatja, kérdést tett, hogy mi az oka? Feleletül azt kapta: Hogy a' dolog nagyon fontos lévén 's a' Spanyol Országlószéknek némelly tárgyak eránt még megvilágosztatásra lévén szüksége, tehát ennek kívánására Követet akar az Egygyesült Státusokhoz küldeni. A' mi Követünk ajánlotta magát, hogy elég világosítást fog ő, ha kívántatik, minden dolgokra nézve tenni: de nem fogadták-el ajánlását. Mi ezt megértvén oly ajánlást tettünk a' Spanyol Országlószéknek, hogy, ha a' Ratifikátziót a' most öszszegyülekezve lévő Congressusnak elkezdődéséig elküldi,

úgy fog tartatni, mint ha a' meghatározott napra elküldötte volna. Az ezen ajánlásunkra tételtt valoszt éppen most vevök. Ebből hivatali módon s legelőször esik értésünkre, hogy mik legyenek azok, mellyek Spanyol Országot a' ratifikálástól eltartóztatták. Azt mondja a' Spanyol Ministerium, hogy a' mi Követünk, kinek csak a' mi Ratifikatziókat kellett volna a' Spanyol Ratifikatzióért által adni, a' mi parancsolatunkra a' Kötés' egygyik fő czikkelyének megváltoztatásán iparkodott, midőn a' Spanyol Országlószekek valamely magyarázatot adván által, azt mondotta, hogy azon czikkelyt ezen magyarázat szerent kellené érteni. A' másik ok, melly a' Spanyol Országlószecket a' ratifikálástól eltartóztatta, az, hogy mi megengedtük, hogy a' mi Státusainkból Teksásnak elfoglalására egy második expeditzió menyen-el, és hogy mi ezt védelmeztük is. Ezen két történetek vagy inkább két vádlások hozattatnak-fel, mint a' mellyek ő Cath. Felségét arra indítottak, hogy a' Kötést ne ratifikálja addig, míg egy Követnek Amérikába lejendő küldése által a' dolgok eránt jobban nem tudósittatik. —

„A' következő környülállásokból kifog tétteni, mennyiben szolgálhassanak a' felhozott két okok Spanyol Ország' magaviseletének megmentésére. Az ide mellékeltetve lévő Aktákból megláthatják Uraságtok, hogy az a' magyarázat, melyről mondatik, hogy azt a' mi Követünk a' Spanyol Ministeriumnál tette, a' Kötés' 8-dik Czikkelyének egy Clausuláját illeti, melyben bizonyos uradalmakról van szó, s mellyeket a' Spanyol Udvar a' Floridákban elajándékozott. A' Clausula által oda volt a' tárgyzás, hogy ezen ajándékozások semmivé tétetessenek. Az ajándékozásoknak semmi meghatározott napjok nem lévén, mi úgy itéltünk, hogy ezek később se estek a' Kötés' alairatta-

tásánál. Minekutánna mi a' Kötést már ratifikáltuk volna, vettük a' Spanyol Ministeriumtól azt a' jelentést, hogy az ajándékozások' dátuma régibb, mint a' melyről a' kötésben szó van, melyre nézve ezeknek meg kell maradni. Tőlünk erre, magyarázó valoszt kívánt a' Spanyol Ministerium. Mi ezt néki haladék nélkül megküldöttük, úgy, mint a' 8-dik Czikkely' értelmével megegyezett. — A' mi a' másik indító okot illeti, hogy a' mi Országlószekekünk a' mi földünkről Teksásba tételtt expeditziót megszenvedte és oltalmazta volna: már ennek legkissebb fundamentuma sincs. Országlószekekünk' tettei s a' mi Itélőszekeink előtt eléfordult tárgyak nyilvánosságos bizonyságul szolgálnak arra, hogy mi ezen probatételeket, mindenkor ellenzettük; s midőn azonban a' múlt nyáron valami Szerencsevadászok csakugyan munkába vettek volna egy ilyen expeditziót, ez a' mi tisztviselőinknek figyelmét azonnal magára vonta, és az expeditzióból semmi se' lett.

(A' többi a' jövőárkusban).

Ezen Északi Amériikai Egygyesült Státusoknak egész regularis katonasága, azolta, hogy a' békességes idők elkövetkeztek (1814-től fogva) csak 10 ezer emberből áll: hanem az úgynevezett milizsiája (polgári katonasága), a' hova minden 18 és 45 esztendők között lévő férfinak beirattatva kell lenni, nagyon számos; 1816-ban 745,555 emberből állott, kik között a' Congressus' határozására, ha a' szükség kívánja, azonnal oly számú armádát kiállithat az Országlószekek, milyent a' szükség kíván. —

Alattvalójinak oltalmazásában nagyon buzgó ezen Státus. Valami odavaló kereskedőnek *Macedonian* nevű hajóját a' Lord *Cochrane*' vezérlése alatt lévő *Insurgens* hajók előltalálván kiprédálták.

A' kereskedő a' maga Országlószékéhez folyamodott, hogy adásson neki elégtételt; 's panaszára azonnal oly választ kapott, hogy az Elölülő egy hadi hajót rendel-ki, hogy a' Csendes tengerre vévén evezését, kérjen számot Lord *Cochrannétól*, hogy mi okon prédáltatta-ki a' Macedoniánt. — Azt, a' mivel Cochran fogja az Insurgenseket menteni, majd későbbre az Amerikai *Nemzeti Intelligencerből* fogjuk megtudni. — Némelyek előre úgy vélekednek, hogy a' fog az Insurgensek mentsége lenni, hogy az a' holmi, mellyet ők a' *Macedoniánról* elvettek, Spanyol tulajdon volt volna.

A' Havannából Nov. 15-dikén indult tudósítások szerint, de a' mellyeknek még megvalóságosodás kívántatott, Generális *Morillo*, kit Bolívar az Uj-Grenadai tartományokban megvert, oda várattatott.

Spanyol Ország.

A' Madridból Jan. 3-dikán indult tudósítások szerint Brigadéros Generális *Vargást*, a' Polgári seregek' (militzia) Fő Inspektorságánál volt Titoknokot, 's egy ugyan ott szolgált *Dominquez* nevű Kapitányt, e' napokban elfogtak azon költött Királyi parancsolatért, melly által ezen katonaságnak minden Obersterei meghivattattak vala, hogy bizonyos napra és órára Madridba érkezzenek. Azt mondják, hogy az azon borítékokon találtató irás, mellyekben ezen parancsolatok elküldettettek, a' nevezett Generálisnak tulajdon kezeirása volna. — Megérkezvén a' *Morillo* szerencsétlenségeinek híre Madridba, innét azonnal parancsolat ment Kadixba, hogy, minekelőtte 8 napok eltelnének, egy 44, két 36, egy 22, és egy 16 ágyus hajók vegyék evezéseket a' Terra Ferma felé, 's ezek még most csak Generálmajorokat és egyéb

Fő tiszteket vigyenek a' nevezett Fő Vezér' segítségére. Nyilván említettik ezen tudósításban, hogy köz emberekből álló csapatok ezen hajókon nem találtatnak.

Ugyancsak a' Madridi levelekben említettik, hogy a' Király nem akarja többé azon milliókat, a' mellyek Vera-Kruzban készen állanak, az Anglusok által oly feltételek alatt, mint eddig történt, Európába szállíttatni. A' főbb feltétel, melly alatt az Anglusok a' Spanyoloknak, nevezetesen *Vera - Kruz*ból ezen hadakozás alatt pénzt szállítottak, a' volt, hogy a' pengő pénz az Angliai Nemzeti Bankóba tétetett-le, e' pedig azért csak Váltópapírosokat adott Spanyol Országának. Ennek pedig a' maga nagy expeditziójira kész pénz kívántatna.

H a y t i.

A' *Párisi* Constituzionelben ily czikely jött-ki Haytiből Oktob. 23-dikáról: — „Ugy beszéltek, hogy Henrik Király az egész kereskedést magához vonta volna. A' dolog így van: Minden kidolgozatlan termésnek, melly a' szigetnek a' Király alá tartozó részéről ki-vitetik, ő egynegyed részét, mint adót, elveszi. A' Koronának egy tisztje arra van kirendeltetve, hogy ezen adót, melly csupa termés, eladja, 's abból, a' mit be-vesz, a' Státus' számára kívántató minden matériálét, bevásároljon. De ez mind leg kissebb erőszakétel nélkül foly. A' Státusnak ezen jövedelméhez járulnak *másodszor* a' kimenő és bejövő kereskedő portékákért fizetődő vámok, s harmadszor azon árendák, mellyek azokért a' czukor plántaföldekért fizettetnek mellyeket hajdan Frantzia birtokosok, birtak, 's most a' Státus' Uradalmaivá lettek, 's a' mellyekből annyi be-jön, hogy csak ez elég volna a' Státus' szükségeire,

melyre nézve nem csuda, ha, mint erősítik, Henrik Királynak már 200 millióból álló kincse hever letéve. A' Státus' jövedelmeiről egyéberánt itt valami bizonyost tudni lehetetlen, minthogy az Országlási hatalom határ nélkül való. Egyéberánt a' mostani Király elég jó rendet tart, elég kiméllő, 's elég előrevigyázó ember. A' mi egyéberánt a' Szerencsen földművelő lakosokat illeti, ezek eddig a' Franczia birtokosok' fekete Rabszolgájak voltak, most pedig fekete Uraiknak Jobbágyaik; egészszen a' földhöz köttetve vagynak. Arról a' földről, hol a' revolutzió előtt laktak, vagy a' hol születettek, vagy a' hova az Országlószerék rendeli őket, el nem mozdulhatnak. A' Szigetnek Respublikai részén, a' nagyobb szabadság mellett a' kereskedés és földművelés is jobban virágzik.

Franczia Ország.

A' Választási törvénynek megváltoztatását ellenző kérelmek felett való vetekedés Jan. 14-dikén kezdődött-el a' Követek' kamarájában. A' Biztosságnak azokránt való vélekedését *Mestardier* olvasta-fel. Nagy volt a' várokozás: — „A' Biztossághoz, úgy mond, 139 Kérelmek érkeztek, mellyekben a' Választási törvénynek megtartatása kivántatik. Ezek között 45, Polgári gyűlésektől, de a' nélkül, hogy a' Polgármesterek vagy Adjunktusaik aláírták volna; 4, magános személyektől; egy, 389 Párisi Prokuratoroktól; 4, Párisnak négy kerületeitől; 4, Grenoble városától; 30, a' Sarthe' departamentjéből; 1, Lyontól 's a' Rhodánus' departamentjétől áttaljában való, hanem az aláírásból négy levelek hibáztak (*nem bibazott ott egy is, felkiáltott Corcelles a' Rhodánusi Követ.*) Jött kettő a' Charitei Adjunktustól és a'

Chateaubrianti Polgármestertől is, de a' kik ellenkezőt kérnek, 's a' kérelmek' készítésekor folyt mesterkedésekert panaszkodnak. Mind egygyütt tehát 139 kérelmek jöttek-be, mellyek alatt 19,057 aláírások találtak. Igaz az, hogy a' Constituzió megismeri a' polgároknak ezen kérelemre való jussokat; nem is jutott az eszébe senkinek, hogy ezen juss megszorítsa; ha valamelly Franczia azt gondolja, hogy a' Közönséges Hatalomnak valamelyik Ágense által megsértetett, járuljon ezen Követi-kamarához, 's ez azonnal igazságot tétet néki a' Constituzióval megegyező módok szerént. (Mint *Nismes* városának! — felkiáltott *Chauvelin*). De kell-é ezen jusnak, melly a' szerencsétlenek számára rendeltetett, a' képviseleten fundáltatott országlás' törvényes folyásának megakadályoztatására fordittatni? Pedig mind ezekkel a' kérelmekkel oda van a' czélzás. Sőt találtak köztök nagyon illetlenek is. Az egygyik az 1893-dik esztendőbéli hangon fenyegetődzik, így szollván: *Ha köztetek oly Követek találtak, a' kik letett esküvéseket megszegik, az ilyenek meg fognak számláltatni.* (Ezen szavak felindulást okoztak). Lehetetlen, hogy a' Constituzióban a' kérelmeket illető jus így értetődne. Ezen gyűlésben a' Constituzió által megszenteltetett jusoknak leg hevesebb védelmezőji ülnek (Erre kaczagás hallatott). (Olykorolykor, mikor nehezebben ejthette a' beszélszéli fordulásokat, ivott is egyegy pohárka cukros vizet az Orátor, melly által ismét néhány versbéli kaczagást okozván, végre a' Biztosság' vélekedésének kimondása által berekesztette beszédét) a' Vélekedés a' volt, hogy minden további vetekedés nélkül fére kell ezen kérelmeket tenni.“

Ezen Vélekedésnek hallására a' heves

Liberalisok csak nem mind egysserre fel akartak szaladni az Orálószékre. Azonban a' Centrum azt jóvállotta, hogy nyomtassák ki a' Biztosság' Vélekedését. Ebbe a' bal oldal is megegyezett. Ekkor a' finánczai Minister Roy állott elő, hogy beszéljen. Chauvelin azt kérdezte tőle: hogy e' felvett tárgyról akar-e beszélni? Erre a' kamara' előülője azt a' megjegyzést tette, hogy a' Ministerek akkor és arról beszélhetnek, a' miről akarnak. Roy Ur tehát folytatta beszédjét; a' cukorról és az aszszonyok Sháljáról (Nyak-kendőjokről) beszélt, mellyért a' bal oldalon morgottak ugyan némely heves Liberalisok, hanem a' jelenlévő aszszonyságok' kedvéért még is csak eltűrték a' Ministernek, hogy ily csekély tárgy által félbe szakasztotta az előbbeni fontos vetekedést. A' cukorra nézve azt a' jóvállást tette a' Minister, hogy azoknak vámjokat, mellyek nem Francia plántavidékekről jönnek, általában neveljék, a' Kasimir Shált pedig, melly eddig meg volt tiltva, ezentúl bocsássák be, de 20 per Cent vámfizetésért. — Végezvén a' Minister jóvállását, az után ismét a' kérelmeket illető vetekedést vette elő a' kamara. Ily forma beszédek tartattak: —

Dupont: Én nem tudom minn bámuljak inkább, a' Minister' politikájáné, melly által egész Francia Országot búbánatba merítette, vagy pedig a' Biztosságnak vitéz bátorságán, melly a' votumok' többsége által azt határozta, hogy 19,000 polgároknak kérelmeket féré kell tenni. Hisze' mikor Barthelemy ugyan ezen Választási törvénynek megváltoztatását a' Pair-kamarában jóvállotta, akkor Decazes Ur megköszönő levelet írt a' Lisieux-béli polgárokhöz, hogy ezen jóvállás ellen kérelmet küldöttek be (Itt ezen kérelmet is felolvasta Dupont). Pedig, hisze', a' Lisieux-béliek se kértek egyebet, csak a' mit most 19,000 polgárok

kérnek. Így a' mi Ministereink annyiszor változtatják Státusunk' törvényét, a' mennyiszer tetszik. Csak egy dologban álhatalos a' mi Fő Ministerünk, 'abba' t. i. hogy hatalmát megtarthassa; azért iparkodik több befolyást kapni a' Választás' munkájához, hogy *creturájit* ezen kamarába behozza, 's magát a' votizálók' többsége felől bizonyossá tévén, azután azt is véghez vigye, hogy a' Választás csak öt esztendőnként essék. Az elmék' nyughatatlankodásának Ministereink az okai; miért szenvedik-meg a' sok Religiói társaságok felelevenülését, 's a' Missionáriusoknak az országon által való utozásait, a' nélkül, hogy azokat is ezeket is a' belső politzia' vigyázása alatt tartanak? Végzetre az által is nagyon nyughatatlankodtatják a' nemzetet, hogy a' Választási szabadságtól egészen megfosztani 's a' Ministeri befolyás alá vetni iparkodnak. Ha a' közönséges mozgásnak egyéb okait tudják Ministereink, nevezék-meg. Ha özszeesküvések vannak, jelencsék-be, hol vagynak. Azt kívánnyák, hogy a' kamara eme' felindulás által okoztatott kérelmeket, ha széllyel nem tépeti is, de legalább vesse féré! Én azt kívánom, hogy ezeket, a' Visgálás elá vétetődő dolgok' Cancelláriájába tétessük-be. „(A' Német-fordítók és Olvasók nem oly Criticusok mint a' Magyarok; mit mondanának a' Magyar' Kurir' Olvasóji, ha ő ezt így hagyná: A' Renseignemens Bureaujába, 's a' többi. A' Német Ujságokban mind így olvassuk). — Hasonlót kívántak Corcelles, Generális Foy és minden Liberálisok; Foy nevezetesen azt vitatta, hogy a' Ministerek csak az által reménlik, hogy a' mit kívánnak, elérheik, tudniillik: hogy (mint a' Liberálisok közönségesen kifejezik) a' Parlamentumi öt esztendei Diktátorságot lábra állíthatják, ha, elébb a' Kérelem, az után a' Választás' 's végre

a' Nyomtatás' szabadságát semmivé tehetik. Már az elsőnek megpróbálásához hozzá fogtak. —

Castalberjak (a' legnagyobb Ultra) így beszélt: Azt kérdelem én, hogy mit tesz' 19,000 aláírás? Franciaországban 44,000 közönségek találhatók. Így hát alig esik egy-egy közönségre egy-egy fél-aláírás. —

Pasquier (a' Külső Minister): — A' Törvényhozás kettőből áll: A' Király' jóvallásából és a' kamarának a' felett való tanácskozásából. Mind kettő Szenté tételt a' Constitúció által. Ezeket tehát, kérelmek által megtámasztani, minek-előtte még a' jóvallások tudva volnának, annyi mint a' Constitúciót megsérteni. —

Constant (Ez egy nagy Liberalis): Nem sértik ezen kérelmek a' K. Elsőségi jussokat (præerogatívákat). A' Constitu-
tzióval bíró Státusokban meg kell a' Királyt 's az ő Ministereit egymástól különböztetni. A' Király nem akar egyebet, hanem csak azon dolgoknak fenntartását, mellyeknek maga tette-meg a' talpkövét; Frantzia Ország se kíván egyebet, csak a' maga Királyának, a' Constitúciónak, 's annak a' Választási törvénynek fenntartását, a' melly 1816-ban a' mi szomorú állapotunknak határt vetett. A' Ministerek ellenben néhány hónapoktól fogva megváltoztatták gondoskodásuk módját. — „Az efféle beszédeknek vége lévén, az egész Centrum (a' Ministeri rész) felkiáltott, hogy további vetekedés nélkül tegyék félre a' 139 kérelmeket. — A' bal oldalról ellenben így szólott Generális Demarey: — „Hisze' Uraim! egy hónapja, hogy a' zsebünkbe dugva hordoztuk kezeinket (erre nagy kaczagás lett); mit tehetnénk hát most is jobbat, mint ha ezen vetekedéseket holnapra balasztanók? — Jó lesz biz a', így kiáltott-fel Chauvelin, 's több

mások a' bal oldalról — melynek a' lett következése, hogy a' kérdésnek meghatároztatása, a' Centrumnak minden lármázása mellett is, más napra tételt által.

Hanem a' Journal-des-Debates már csak ezért is nagyon bosszankodik. Azt mondja, hogy már ez által elkezdettek győzedelmeskedni a' Liberálisok. Megbocsáthatatlannak tartja, hogy Pasquieren kívül egy Minister se' beszélt, valamint szintén Laine se' Villele sem.

* * *

Jegyzések ezen télnek nevezetességeiről: —

Pétersburgban télen által 3-szor 4-szer, 's többször is szokott olvadás lenni; ezen télen, Oktobertől fogva, mikor a' hó esni kezdett, szüntelen kemény tél volt, a' nélkül, hogy csak egyszer is olvadás lett volna. Dec. 27-dikén 25; 28-dikén 31; 29-dikén 29 grádicsú hideget mutatott a' hidegmérő. Több strázsák 's éjjeli vigyázók megfagytak.

Mint a' Posonyi újságlevelekből látjuk, ott az utóbbi olvadásnak szerencsésebb következése volt, mint itt Bétsnél; ott a' jég a' Dunáról elmenvén a' két part közt való közösülés, melly jó időtől fogva félbe szakadott vala, helyre állott: itt Bétsben ellenben nem csak hogy a' sok jég a' Dunán megállott 's oda fagyott, hanem a' Cseh Ország felé vivő Tábor hidnak néhány jármait (lábat) összetörte, 's a' közösülést félbe szakasztotta. Bétsnek alacsony környékeit, mint a' Pratert, a' Markfeldet, és a' Morva felé menő utat, egész Stamesdorfig és Lang-Enzersdorfig megrakta jégheggekkel a' Dunának 2-dik kiáradása, melyről a' mi nap emlékeztünk.

Londonban Jan. 9-dikén 23 grádusú hideg volt.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Palatinusunk ő Cs. Fő Herczégsgének azon levele, melly által T. N. Pest Vármegyét, a' maga Első V. Ispányának N. gos Sz. Királyi László Urnak Palatinális Itélőmesterré lett neveztetése felől tudositja, a' T. N. Vármegye gyűlésén Jan. 18 d kán olvastatott-fel.

Ezen kívül jelenti ő Cs. K. Fő Herczégse, hogy mostan semmi változtatást nem kívánna tenni: hanem a' közelébbi Majus 8-dik napján az egész Tisztség megújítása végett Választó Gyűlést tartatni, Végre ezen Tisztválasztást ő Cs. K. Fő Herczégse az újabb Királyi kegyelmes Rendelések szerént kívánja végbe vitetni, 's azért olly Deputatiót rendeltetni, melly kidolgozza, miképpen lehetne a' Voksolás módját legjobban elintézni. — Ezen Deputatióknak mennél hamarább öszve kell ülni, 's munkáját a' Ns. Vármegyének Mart. 20-dikán bemutatni.

Ezekután Nagyságos Szent Királyi László Ur Vice Ispányi Elölülő székét üressen hagyván az Assessorok között foglalt helyet, 's az egybegyűlt Rendek Tekintetes Bárczay Pál Második Vice-Ispány Urat kérték meg a' Hivatalnak a' Tisztválasztásig való folytatására, 's ugyan az ő előadására a' Fő Ispányi levél értelme szerént Deputatio rendeltett a' voksolás módjának javallására, 's a' Nemesség' Lajstromának (Catastrum) megigazítására, 's kipótolására, melly-

nek újabb bemutatása a' Fő Biró Urakra bizattatott.

* * *

A' Pesti levelekből Jan. 19-dik és 22-dik napjairól: —

Tekéntetes és Tudós Rummy Károly György Ur, Nemes Szepes Tármegeének Assessora, és a' Karlowiczzi Görög Gymnasiumnak Directora, a' ki széles tudományáról, és számos kiadott munkáiról a' Hazában, és külföldön ditséretessen isméretes, a' Pesten épittendő Magyar Nemzeti Theátrumra „*Monumenta Hungarica*“ nevű három Darab munkáiból, és a' Német Stylusról irtt munkájából 10, 10 példát ajánlott, mellyek Pesten a' Nemes Vármegye Perceptor Hivatalban le is tétettek. Ezen ajándékát még 10 frt Készpénzzel is megoldotta, 's így adományát mintegy 100 forint becüre emelte. — Másodszor a' Váczi Siket Némák' Királyi Intézete' számára hasonlóan a' *Monumenta Hungarica* és a' Német Stylusról irtt Könyveiből 10, 10 példát ajándékozott, mellyek azon Intézet' Elöljáróinak általadattattak. — Óhajtjuk, hogy ezen szép példa többeket hasonló áldozatokra serkentsen.

B é t s.

Itt a' Német Udvarok' kabinéti telyes hatalmú Biztosaik, ezen Januárius' 23-dikán már a' 14-dik Conferentziajokat tartották.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Jan. 25-dikén $250\frac{1}{3}$ — 26-dikán $250\frac{1}{3}$ — 27-dikén $250\frac{1}{4}$ — forintot.